

ПРЕКРШАЈНИ СУД У НИШУ

**ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА
РАДУ**

На основу чл. 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, бр. 35/2023 од 29.04.2023. године) и чл. 80. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14¹) в.ф. председника Прекршајног суда у Нишу Слађана Гуцугановић-Павловић (у даљем тексту: Послодавац), доноси:

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ЗА ПРЕКРАШЈНИ СУД У НИШУ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Ради безбедности и заштите здравља запослених од повреда на раду, као и професионалних обољења, отклањања узрока и здравствених оштећења на раду и стварања што повољнијих услова рада у Прекршајном суду у Нишу, спроводи се безбедност и здравље на раду на основу Закона, овог Правилника и прописа који уређују област безбедности и здравља на раду.

Члан 2.

Овим Правилником посебно се уређују следећа питања:

- Превентивне, опште и посебне мере које су од значаја за стварање безбедних услова рада;
- Утврђивања права и обавеза послодаваца, непосредних руководилаца и запослених у области безбедности и здравља на раду;
- Одговорности послодавца, непосредних руководилаца и запослених због евентуалних повреда тих обавеза;
- Организовање послова безбедности и здравља на раду;
- Утврђивање радних места са повећаним ризиком од повреда на раду и професионалних обољења у складу са Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини;
- Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
- Случајеве у којима се запосленом забрањује обављање послова;
- Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих, жена и инвалида;
- Случајеве и начин провере запослених под утицајем алкохола или других средстава зависти.

¹Објављен 21.07. 2014. године, осим измена члана 121. Закона, које ступају на снагу по истеку 30 дана од дана ступања на снагу Закона

Члан 3.

Организација и процес рада у Прекршајном суду у Нишу морају бити усаглашени са мерама и нормативима безбедности и здравља на раду.

Код сваке промене организације, процеса поступка рада, реконструкције и набавке нових средстава за рад, морају се спровести и осигурати одговарајуће мере безбедности и здравља на раду.

Члан 4.

Процес рада у Прекршајном суду у Нишу мора се организовати тако да сваки запослени обавља посао без опасности по свој живот и здравље, као и живот и здравље осталих запослених.

Унапређивање организације процеса рада, којима се гарантује безбедност и здравље запослених на раду задатак је непосредног руководиоца, односно одговорног лица.

Члан 5.

Одговорно лице у Прекршајном суду у Нишу врши спровођење и унапређивање безбедност и здравља на раду и може ангажовати стручне, научне и здравствене установе/иституције за област безбедности и здравља на раду.

Члан 6.

Одредбе овог Правилника примењиваће се на све запослене у Прекршајном суду у Нишу.

II ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ОДГОВОРНИХ ЛИЦА У ПРЕКРАШАЈНОМ СУДУ У НИШУ

Члан 7.

Послодавац је дужан:

1. да актом у писаној форми имају саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду;
2. запосленом одреди обављање послова на радном месту и у радној средини на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
3. обавештава запослене и представнике запослених о опасностима и штетностима које могу да доведу до повреда на раду и оштећења здравља која настају увођењем нових технологија и средстава за рад и да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан и здрав рад;
4. обучава запослене за безбедан и здрав рад;
5. обезбеди запосленима коришћење личне заштитне опреме у складу са актом о процени ризика;

6. обезбеди одржавање средстава за рад и личне заштитне опреме у исправном стању и искључи из употребе средства за рад и личну заштину опрему на којој настану промене због којих постоје ризици за безбедност и здравље запослених;
7. ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и биолошких штетности;
8. обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са законом;
9. обезбеди пружање прве помоћи, као и да обучи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи;
10. заустави сваку врсту рада који представља озбиљну, неизбежну и непосредну опасност за живот или здравље запослених;
11. да донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини и да утврди начин, мере и рокове за отклањање или смањење ризика на најмању могућу меру;
12. да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности или штетности и промене нивоа ризика у радном процесу, увођења новог радног места и нове технологије и промене услова радне средине;
13. да запослене осигура за случај повреда на раду и професионалних болести, ради обезбеђивања накнаде штете;
14. да се трошкови обуке запослених, обавезних лекарских прегледа и набавке средстава за рад и личне заштитне опреме обезбеђују из средстава послодавца и не могу бити на терет запосленог;
15. да са саветником, односно сарадником за безбедност и здравље на раду у Прекршајном суду у Нишу ради на унапређењу безбедности и здравља на раду;
16. да позове на одговорност запослене који се не придржавају прописа о безбедности и здрављу на раду;
17. да поступа по сугестијама и писменима извештајима саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду;
18. да обезбеди континуирано усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду запосленом кога одреди или ангажује за обављање тих послова.

Члан 8.

Послодавац има право и обавезу да забрани запосленом вршење послова, односно радних задатака у следећим случајевима:

- Ако не поштује прописе из области безбедности и здравља на раду и обавља послове противно мерама безбедности, услед чега се може повредити и повредити друге запослене;

- Ако је затечен да обавља послове без личне заштитине опреме која му је стављена на употребу, а не користи је;
- Ако одбије да поступи по упутствима за безбедан рад које му даје непосредни руководиоцац;
- Када установи да је запослени дошао у алкохолисаном стању или је под дејством средстава зависности или се опио у току рада.

Удаљење са рада траје све док се не утврди да је запослени поново способан за рад, односно да је престало дејство узрока због којих је био удаљен са рада.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА БЕЗБЕДНОШЋУ И ЗДРАВЉЕМ НА РАДУ

Члан 9.

Права запослених:

- Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на радном месту на које је одређен, као и да се обучи за њихово спровођење;
- Запослени има право да послодавцу даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;
- Запослени има право и обавезу да редовно контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити и прописима о безбедности и здравља на раду;
- Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком, има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује послодавац;
- Запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком, на основу извештаја здравствене установе која обавља делатност медицине рада којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту;

Члан 10.

Запослени има право да одбије да ради:

- ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере безбедности и здравља на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;
- ако му послодавац није обезбедио прописане здравствене услове за рад на радном месту са повећаним ризиком;
- ако у току обуке за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, на радном месту на које га је послодавац распоредио;
- дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцени здравствене установе која обавља делатност медицине рада такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
- на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду;

- ако није издата дозвола за рад.

Запослени може да се писаним захтевом обрати послодавцу ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог нису спроведене.

Ако послодавац не поступи по захтеву у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Када запослени одбије да ради, а послодавац сматра да захтев запосленог није оправдан, послодавац је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 11.

Право запосленог да напусти радно место:

Послодавац је дужан да обезбеди да сви запослени буду обучени да предузму одговарајуће кораке у складу са својим знањем и техничким средствима, која су им на располагању у случају озбиљне, неизбежне и непосредне опасности по њихову безбедност и/или безбедност других и у случају када непосредни руководилац, који је одговоран, није присутан, да би избегли последице опасности.

Када ми прети озбиљна, неизбежна и непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну средину.

Члан 12.

Запослени је обавезан да:

- води рачуна о сопственој безбедности и здрављу на раду, као и о безбедности и здрављу других лица на која може да утиче његов рад у складу са обуком за безбедан и здрав рад и упутствима за безбедан и здрав рад добијеним од послодавца;
- примењује прописане за безбедност и здрав рад;
- наменски користи средства за рад, хемијске и друге материје;
- правилно користи личну заштитну опрему, да са њом пажљиво рукује и да је уредно врати на место које је намењено за њено чување;
- пре почетка рада, прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и личну заштитну опрему, и да у случају уочених недостатака извести послодавца или друго овлашћено лице;
- пре напуштања, радно место и средства за рад остави у стању да не угрожава друге запослене.

Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад.

Члан 13.

Обавеза запосленог да сарађује:

Запослени има обавезу да, у складу са сазнањима, одмах обавести послодавца односно непосредног руководиоца о неправилностима, опасностима, штетностима или о другим недостацима у спровођењу мера безбедности и здравља на раду који би на радном месту могли да угрозе његову безбедност и здравље других запослених и других лица.

Ако послодавац после добијеног обавештења из става 1. овог члана не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана или ако запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени се може обратити надлежној инспекцији рада, о чему обавештава саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду, представника запослених и/или Одбор.

Запослени је дужан да сарађује са послодавцем и саветником, односно сарадником за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на коме ради

IV УТВРЂИВАЊЕ ПОВРЕДЕ РАДНИХ ОБАВЕЗА У ВЕЗИ СА БЕЗБЕДНОШЋУ И ЗДРАВЉЕМ НА РАДУ

Члан 14.

Запослени чини повреду радних обавеза из безбедности и здравља на раду:

- Ако личну заштитну опрему не користи у наменске сврхе;
- Ако се на било који начин немарно односи према примени мера безбедности и здравља на раду без тежих последица;
- Ако и након упозорења запослени не користи личну заштитну опрему;
- Ако се не подвргава периодичним лекарским и санитарним прегледима;
- Ако не учествује у организованом обучавању за безбедан рад и не приступи провери стеченог знања, и ако не пријави одговорном лицу појаве које могу проузроковати несрећу на послу;
- Ако и поред упозорења оштећује или демонтира заштитне уређаје и направе на опреми за рад на радном месту;
- Ако неоправдано одбија извршење одлуке, наредбе или упутства из безбедности и здравља на раду, које доноси надлежни органи или одговорно лице;
- Ако не престане да ради на радном месту док је под утицајем алкохола или других средстава зависности, пошто му је послодавац или саветник за безбедност и здравље на раду наредио да обустави рад;
- Ако на било који начин не извршава обавезе утврђене Правилником услед чега могу наступити теже последице по здравље или живот запослених, односно због тога Прекршајни суд у Нишу претрпи материјалну штету.

За повреду обавеза из области безбедности и здравља на раду може се запосленом изрећи и мера престанка радног односа тј. раскида уговора о раду.

Члан 15.

Послодавац чини повреду радних обавеза из области безбедности и здравља на раду у случајевима неизвршења мера безбедности и здравља на раду које су прописане за све запослене и ако не обављају своје задатке, због чега би могле настати штетне последице по здравље запослених или мања материјална штета.

Члан 16.

Одговорни запослени у Прекршајном суду у Нишу чине повреду одредаба прописа из безбедности и здравља на раду, ако услед неизвршења обавеза које су прописане за све запослене наступи тешка повреда на раду или смрт запослених.

Члан 17.

Поступак за утврђивање повреда радних обавеза из безбедности и здравља на раду и изрицање мера врши се према одредбама Закона о раду.

V ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 18.

Запослени у Прекршајном суду у Нишу имају право да изаберу једног или више представника запослених за безбедност и здравље на раду.

Члан 19.

Најмање три представника запослених образују Одбор за безбедност и здравље на раду. Послодавац, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, дужан је да у Одбор (ако он постоји или када се формира) именује најмање једног свог представника, тако да број представника запослених буде већи за најмање један од броја представника послодавца. Поступак избора и начин рада представника запослених и Одбора, број представника запослених код послодавца, као и њихов однос са синдикатом уређује се колективним уговором или споразумом закљученим између послодавца и представника запослених.

Члан 20.

Послодавац је дужан да најмање једном представнику запослених, за безбедност и здравље омогући одсуство са рада у обављању послова његовог радног места у трајању од најмање пет часова рада месечно с правом на накнаду зараде која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио на пословима радног места, као и да обезбеди техничко - просторне услове у складу са простором и финансијским могућностима, ради обављања активности представника запослених.

Члан 21.

Послодавац је дужан да запосленима, представнику запослених и/или Одбору омогући да буду консултовани унапред и благовремено у вези:

- свих мера које утичу или могу да утичу на безбедност и здравље запослених;
- организовања послова безбедности и здравља на раду и оспособљавања запослених из члана 15. став 1. тачка 9) Закона о безбедности и здравља на раду;
- доношења акта која се односе на безбедност и здравље на раду;
- планирања и организовања обуке;
- омогућавања увида у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду;

Члан 22.

Послодавац је дужан да запослене или представника запослених и/или Одбор упозна са:

- ризицима на радном месту у радној средини и превентивним мерама безбедности и здравља на раду и активностима које се односе на технолошки и радни процес;
- предузетим мерама инспекције рада;
- евиденцијама о повредама на раду и професионалним болестима и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду;
- предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље

VI ОРГАНИЗОВАЊЕ ВРШЕЊА ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 23.

Послодавац је дужан да организује послове безбедности и здравља на раду.

Послодавац је дужан да општим актом из члана 14. Закона о безбедности и здравља на раду, уговором о раду односно другим уговором у складу са прописом којим се уређује рад, уреди обавезе и одговорности у вези са свакодневним праћењем и контролом примене мера безбедности и здравља на раду.

За обављање послова безбедности и здравља на раду послодавац је дужан да ангажује једно или више лица са којима има закључен уговор о раду, а који испуњава посебне услове у складу са Законом о безбедности и здравља на раду (у даљем тексту: саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду).

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит за обављање послова безбедности и здравља на раду и лиценцу за обављање послова саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду у складу са овим законом.

Ако за послове безбедности и здравља на раду не може да одреди неког од својих запослених који испуњава услове из члана 48, односно члана 49. Закона о безбедности и здравља на раду, послодавац, изузетно, може да ангажује правно лице или предузетника који имају лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Члан 24.

Послове из безбедности и здравља на раду као и делокруг и овлашћења запослених који обављају те послове, утврђују се на основу Закона о безбедности и здравља на раду и овим правилником.

Послове безбедности и здравља на раду у смислу члана 15. Закона о безбедности и здрављу на раду обављаће лице које испуњава услове из чл. 46. напред наведеног Закона, на основу или посебно сачињеног уговора о пружању услуга из области организовања послова безбедности и здравља на раду.

Члан 25.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са овим законом, а нарочито:

1. спроводи и учествује у поступку процене ризика;
2. учествује у изради програма обуке запослених за безбедан и здрав рад, програма обуке представника запослених и програма обуке руководилаца;
3. врши контролу и даје предлоге послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, хемијских материја и личне заштитне опреме;
4. учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
5. организује превентивна и периодична испитивања услова радне средине;
6. организује превентивне и периодичне прегледе и провере опреме за рад и прегледе и испитивања електричних и громобранских инсталација;
7. предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радним местима са повећаним ризиком;
8. прати и контролише примену мера безбедности и здравља на раду у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца;
9. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним болестима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
10. организује и спроводи обуку:
 - запослених и других лица у складу са овим законом,
 - представника запослених,
 - руководилаца;
11. припрема упутства за безбедан и здрав рад и контролише њихову примену;
12. забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и обуставља рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад из члана 15. став 4. Закона о безбедности и здравља на раду;
13. организује лекарске прегледе запослених;
14. сарађује и координира рад са здравственом установом која обавља делатност медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;

15. сарађује са представницима запослених и Одбором за безбедност и здравље на раду по свим питањима у области безбедности и здравља на раду код послодавца;
16. води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца;
17. прати промену прописа и врши усклађивање аката послодавца, прати стандарде и технички напредак у области безбедности и здравља на раду.

Саветник за безбедност и здравље на раду је дужан да у делатностима из члана 48. Закона о безбедности и здравља на раду да свакодневно прати, контролише и извештава послодавца о примени мера за безбедност и здравље код послодавца у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца и актом из члана 46. став 2. Закона о безбедности и здравља на раду.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да у писаној форми извести послодавца и представника запослених о забрани из члана 50 става 1. тачка 12) Закона о безбедности и здрављу на раду.

Ако послодавац, и поред забране у смислу члана 50 става 1. тачка 12) Закона о безбедности и здравља на рад, наложи запосленом да настави рад или употребу средства за рад, саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да континуирано усавршава знања у области безбедности и здравља на раду.

Члан 26.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду послодавац Прекршајни суд у Нишу ангажује здравствену установу која обавља делатност медицине рада, за коју је надлежни државни орган утврдио испуњеност прописаних услова за обављање здравствене делатности, у складу са законом.

VII ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 27.

У складу са одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду, послодавац Прекршајни суд у Нишу или лице које обавља стручне послове безбедности и здравља на раду дужни су да упознају запослене пре ступања на рад са условима рада и опасностима везаним за послове односно радно место, мерама безбедности и здравља на раду, тј. обезбеде обуку запослених за безбедан рад, пре првог распоређивања на послове и радне задатке и у току рада запослених.

Члан 28.

Пре распоређивања запосленог на радно место, запослени мора бити упознат са:

- Процесом рада, а посебно са организацијом посла и исправним и сигурним начином рада;
- Општим и посебним прописима, мерама и упутствима за безбедан и здрав рад, као и са обавезом да их се на раду мора придржавати, са последицама које могу да наступе због непридржавања мера безбедности и здравља на раду;
- Личним средствима заштите и здравља на раду, опремом и уређајима за заштиту на раду које је дужан да користи на радном месту, са начином њихове употребе и наменским коришћењем;
- Правима, обавезама и одговорностима из безбедности и здравља на раду;
- Осталим мерама које могу бити од значаја за заштиту запослених.

Члан 29.

Послодавац или саветник за безбедност и здравље на раду дужан је да изврши обуку запослених за безбедан и здрав рад:

- код заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања;
- премештања на друге послове;
- приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад;
- код промене радног процеса..

Члан 30.

Програм обуке запослених за безбедан и здрав рад утврђује се на основу рада и потребе Прекршајног суда у Нишу. Обуку запослених за безбедан и здрав рад послодавац обавља теријски и практично, у складу са програмом обуке за безбедан и здрав рад који доноси послодавац.

Члан 31.

Програм обуке за безбедан и здрав рад садржи општи и посебни део.

Општи део програма обуке обухвата упознавање запослених са правима, обавезама и одговорностима у области безбедности и здравља на раду из закона и подзаконских прописа, као и упознавање са општим актима послодавца у области безбедности и здравља на раду.

Посебни део програма обуке обухвата упознавање са свим потенцијалним опасностима и штетностима на радном месту, процењеним ризицима и мерама за безбедан и здрав рад.

Провера теоријске и практичне обучености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Обука се врши за све категорије запослених и за све послове и радне задатке у Прекршајном суду у Нишу.

Члан 32.

Садржај програма у делу теоријског оспособљавања запослених из безбедности и здравља на раду обухвата, зависно од послова односно радног места и извора опасности, ове теме:

- Основе безбедности и здравља на раду;
- Регулатива безбедности и здравља на раду;
- Права, обавезе и одговорности запослених у области безбедности и здравља на раду;
- Опасности и штетности којима је запослени изложен при вршењу послова и сл.;
- Мере безбедности и здравља на раду за спречавање настанка повреде на раду и обољења запослених;
- Примена личних заштитних средстава и личне заштитне опреме;
- Основе пружања прве помоћи;
- Спасовање запослених у случају елементарних непогода, начин евакуације запослених у случају пожара, експлозије и других појава које могу угрозити већи број запослених.

Члан 33.

Поступак обуке запослених за безбедан и здрав рад, упознавање запослених са опасностима и штетностима на радном месту, мерама безбедности и здравља на раду и поступак провере знања запослених, утврђује се програмом обуке запослених за безбедан и здрав рад. Програм обуке за безбедан и здрав рад и његове измене утврђује послодавац Прекршајни суд у Нишу.

VIII РАДНА МЕСТА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ НА КОЈИМА ЗАПОСЛЕНИ РАДИ ИЛИ УПОТРЕБА ОДНОСНО РУКОВАЊЕ ОДРЕЂЕНОМ ОПРЕМОМ ЗА РАД У ОДНОСУ НА ФАКТОРЕ РИЗИКА ТОГ РАДНОГ МЕСТА

Члан 34.

Послови, односно, радна места на којима постоји повећани ризик од повреда и здравствених оштећења чије се штетно деловање на радну способност и здравље запослених не могу у потпуности отклонити мерама безбедности и здравља на раду сматрају се пословима, односно, радним местима са повећаним ризиком.

Пословима на којима постоји повећана опасност од повреде и обољења сматрају се и послови, односно, радна места на којима је запослени изложен нарочитим напрезањима, па је због тога потребно предузети посебне мере безбедности и здравља, односно, да запослени на њима испуњавају посебне здравствене, физичке и психичке услове, године старости, као и да поседују одговарајућу стручност.

Послодавац Прекршајни суд у Нишу, дужан је да донесе акт о процени ризика за сва радна места у Прекршајном суду у Нишу и да утврди начин, мере и рокове за отклањање или смањење ризика на најмању могућу меру.

Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини Прекршајног суда у Нишу заснива се на одредабама чл. 16. Закона и на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном месту у радној околини, на основу чега се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запослених, или употребе, односно, руковања одређеном опремом за рад.

Члан 35.

Послодавац је дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада.

IX ПРАВА ПОСЕБНИХ ГРУПА ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 36.

Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих (нарочито у вези са њиховим психичким и телесним развојем), жена које раде на радном месту са повећаним ризиком који би могао да им угрози остваривање материнства, особа са инвалидитетом и запослених код којих је утврђена професионална болест – уређују се овим и другим законом, другим прописима, колективним уговором, правилником о безбедности и здрављу на раду или правилником о раду и уговором о раду.

Члан 37.

Женама, омладини до 18. год. живота и особама са инвалидитетом, осигурава се посебна безбедност и здравље на раду. Права жена, а посебно трудница и мајки која доји дете, омладине испод 18 година, особе са инвалидитетом и професионално оболели у погледу трајања радног времена, права на годишњи одмор, дужине годишњих одмора, плаћеног одсуства и других права из радног односа ближе се уређују општим актом послодавца или уговором о раду.

Члан 38.

Жене, омладина и особе са инвалидитетом у радном односу приликом рада уживају посебну заштиту на раду у складу са законским прописима.

Члан 39.

У Прекршајном суду у Нишу је забрањен рад женама и инвалидима на следећим пословима:

- Рад на преношењу, утовару и истовару терета, масе преко 15 kg;
- Рад на другим пословима који штетно и са нарочито повећаним ризиком могу да утичу на здравље жена и инвалида.

Члан 40.

Особе са инвалидитетом и професионално оболели могу обављати послове који неће довести до оштећења здравља и смањења радне способности.

X НАБАВКА И ОДРЖАВАЊЕ СРЕДСТАВА И ЛИЧНЕ ЗАШТИТНЕ ОПРЕМЕ

Члан 41.

Сва средства за рад и лична заштитна опрема коју користе запослени у Прекршајном суду у Нишу морају у свему да одговарају важећим прописима и стандардима из безбедности и здравља на раду.

Члан 42.

Налог за набавку средстава за рад и личне заштитне опреме даје послодавац или друго овлашћено лице. За квалитет и врсту личне заштитне опреме при набавци консултује се саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду. Контролу новонабављених средстава за рад и личне заштите опреме врши лице које обавља послове саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду.

Члан 43.

За одржавање и наменско коришћење средстава личне заштите задужени су сами запослени. Уколико дође до оштећења пре рока, те се лична заштитна опрема не могу употребљавати, запосленом ће се пре истека рока дати ново средство личне заштитне опреме.

Члан 44.

Послодавац или саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду, одредиће Актом о процени ризика на радном месту и у радној околини на којима радним местима и која лична заштитна опрема ће се користити.

XI ПОСЛОВИ НАДЗОРА ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 45.

Послодавац је дужан да, најмање осам дана пре почетка рада, надлежну инспекцију рада извести о:

- почетку свога рада;
- раду одвојене јединице;
- свакој промени технолошког поступка, уколико се тим променама мењају услови рада;

Члан 46.

Ради извршења законских обавеза и омогућавања рада органа инспекције рада, послодавац је дужан да, приликом инспекцијског надзора, омогући несметан преглед радних и помоћних просторија у Прекршајном суду у Нишу као и опреме за рад.

Члан 47.

Прегледу и надзору органа инспекције рада обавезно присуствује послодавац, или лице које он овласти – лице које обавља послове саветника за безбедност и здравље на раду.

Члан 48.

Послодавац или саветник за безбедност и здравље на раду, стара се о извршењу решења органа инспекције рада. Орган инспекције рада мора бити писаним путем обавештен о извршеним мерама наложеним решењем надлежног органа.

Члан 49.

Извештај упућен органу инспекције рада о извршењу његовог решења мора садржати које мере наложене решењем су спроведене, као и које мере је потребно отклонити у наредном року и затражити продужење рока за извршење мера које нису спроведе.

Члан 50.

Повреде на раду морају се редовно евидентирати у Прекршајном суду у Нишу а повређеном запосленом издаје се извештај о повреди на раду.

Под повредом на раду сматра се свака повреда запослених изазвана непосредним и краткотрајним механичким, физичким или хемијским дејством, ако је таква појава узрочно везана за обављање посла на одређеном радном месту, као и задобијена повреда приликом доласка на рад и одласка са рада кући, на службеном путу и друге несреће регулисане одговарајућим законским прописима.

Члан 51.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених. Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од пет радних дана од дана настанка усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада лаку повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три дана. Послодавац је дужан да, најкасније у року од пет дана од дана достављања мишљена здравствене установе која је утврдила професионалну болест пријави надлежној инспекцији рада професионалну болест.

Члан 52.

На месту рада где постоји опасност од повреда или је дошло до повреде, не може се дозволити рад све док лице које обавља стручне послове безбедности и здравља на раду не утврди да су отклоњени извори опасности, односно, узроци због којих је могло доћи или је дошло до повреде на раду.

Члан 53.

На месту где се догодила тешка, колективна или повреда са смртним исходом, не сме се ништа мењати док се не спроведе увиђај. О сваком увиђају сачињава се Записник у коме се уписује чињенично стање.

XII ПРВА ПОМОЋ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДА ИЛИ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Члан 54

Послодавац је дужан да обезбеди пружање прве помоћи, да обучи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи и обезбеди средства и опрему за пружање прве помоћи узимајући у обзир процењене ризике, радни процес, организацију, природу и обим радног процеса, број запослених који учествују у радном процесу, број радних места, број локацијски одвојених јединица, учесталост повреда на раду и удаљеност од најближе медицинске помоћи.

Пружање прве помоћи мора бити организовано на начин да је прва помоћ доступна сваком запосленом током радног времена, у свим сменама и на свим локацијама.

Члан 55.

У радним просторијама и на градилишту морају се на видним и приступачним местима поставити ормарићи с потребним санитарским материјалом за пружање прве помоћи.

Члан 56.

Послодавац и саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду дужни су да организују мере за евакуацију и спасавање запослених у случају елементарне непогоде, експлозије, пожара или друге колективне незгоде.

ХИИ ОПШТЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ И ОБАВЕЗЕ О УСЛОВИМА РАДА

Члан 57.

Све радне и помоћне просторије, односно њихови саставни елементи, морају бити у складу са одредбама Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад на радном месту.

Члан 58.

Опрема за рад може се употребљавати само за одређену сврху и намену. Сва опрема за рад мора бити у складу са прописима, периодично прегледана и испитана у законски одређеним роковима.

Члан 59.

Бука и вибрације у радној околини (уколико постоје) морају се смањити и довести на најмању дозвољену границу, према важећим прописима о буци.

Члан 60.

Опасна места (разводни ормани и проводници под напоном) морају бити прописно обележени и заштићени од механичких оштећења. Све електроинсталације и осветљења морају бити изведени у складу са техничким прописима и стандардом. Сва опрема за рад мора бити уземљена и заштићена од случајног напона додира и периодично испитана у законски предвиђеним роковима. Сваки рад под напоном је забрањен.

Члан 61.

Од атмосферског пражњења, удара грома, морају бити заштићени сви објекти и зграде, према важећим прописима.

XIV ПРОЦЕДУРА ПРОВЕРЕ ЗАПОСЛЕНИХ ПОД УТИЦАЈЕМ АЛКОХОЛА ИЛИ ДРУГИХ СРЕДСТАВА ЗАВИСНОСТИ

Члан 62.

У Прекршајном суду у Нишу није дозвољен рад запосленима ако се утврди да су под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Послодавац или саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду, ако посумња да је неки запослени под утицајем алкохола, дужан је да га одстрани са посла и упути у најближу здравствену установу на контролу алкохолисаности. Ако је тест на алкохол позитиван, трошкове прегледа сноси сам запослени и сноси последице повреде радне обавезе која може довести до раскида уговора о раду и прекида радног односа.

XVI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 63.

Мере безбедности и здравља на раду утврђене овим правилником спроводиће се у Прекршајном суду у Нишу као и све мере безбедности и здравља на раду утврђене Законом и прописима о безбедности и здрављу на раду.

Члан 64.

У случају нових законских решења о безбедности и здрављу на раду која нису обухваћена овим актом, примењиваће се нови прописи, а овај акт усагласиће се са наведеним законским решењима у року од 30 дана.

Члан 65.

Овај правилник ступа на снагу одмах пошто га потпише одговорно лице Прекршајног суда у Нишу и буде објављен на огласној табли.

У Нишу,

17.06.2024. године

Прекршајни суд у Нишу

в.ф. председника суда Слађана
Гуцугановић-Павловић